

Białystok, 18 lutego 2015 roku

OB-III.431.14.2014.DR

POLECONY

Pan

Robert WARDZIŃSKI

Burmistrz Choroszczy

Za zwrotnym potwierdzeniem
odbioru

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 16 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) w zw. z art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) w dniu 26 listopada 2014 roku pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku:

1. **Ewa Monika Bielewska** – kierownik Oddziału ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – pełniąca funkcję przewodniczącej zespołu - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 1 znak: OB-III.431.14.2014.DR z dnia 24 listopada 2014 roku, wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego
2. **Anna Sosnowska-Adamska** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji – upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 2 znak: OB-III.431.14.2014.DR z dnia 24 listopada 2014 roku, wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego
3. **Dorota Romanowicz** – inspektor wojewódzki w Oddziale ds. Rejestracji Stanu Cywilnego, Obywatelstwa i Repatriacji - upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr 3 znak: OB-III.431.14.2014.DR z dnia 24 listopada 2014 roku, wydane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Andrzeja Władysława Gawkowskiego

przeprowadzili kontrolę w Urzędzie Stanu Cywilnego w Choroszczy, ul. Dominikańska 2, 16-070 Choroszcz.

Przeprowadzona kontrola była kontrolą planową dotyczącą oceny prawidłowości realizacji zadań określonych ustawą z dnia 29 września 1986 roku – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz. U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1264 z późn. zm.), rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 roku w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. z 1998 roku, Nr 136, poz. 884 z późn. zm.) i ustawą z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 220, poz. 1414).

Kontroli podlegał okres od 01 stycznia do 31 grudnia 2013 roku.

KANCELARIA OGÓLNA
przyjęt 2015-02-18

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono, że:

W okresie objętym kontrolą Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego przestrzegał właściwości miejscowej w sprawach rejestracji stanu cywilnego.

Akty stanu cywilnego sporządzane są przy wykorzystywaniu systemu komputerowego stosownie do § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 października 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad sporządzania aktów stanu cywilnego, sposobu prowadzenia ksiąg stanu cywilnego, ich kontroli, przechowywania i zabezpieczenia oraz wzorów aktów stanu cywilnego, ich odpisów, zaświadczeń i protokołów (Dz. U. nr 136, poz. 884 z późn. zm.). Akty zostały sporządzone czytelnie, a pisownia poszczególnych wyrazów nie budzi wątpliwości i jest zgodna z obowiązującą normą ortograficzną - § 2 ust. 2 rozporządzenia

Daty sporządzenia aktów i daty zdarzeń zostały wpisane zgodnie z obowiązującymi przepisami - § 5 rozporządzenia. Występujące pomyłki w aktach stanu cywilnego zostały prawidłowo poprawione i omówione w rubryce „uwagi” - § 2 ust. 5 rozporządzenia. Wolne miejsca w poszczególnych rubrykach aktów, jak też w rubryce „uwagi” zostały zakreślone zgodnie z § 7 ust. 2 rozporządzenia. W aktach sporządzonych na podstawie decyzji administracyjnych dokonano stosownej adnotacji w rubryce „uwagi” - § 7 ust. 1 rozporządzenia.

Księgi stanu cywilnego za 2013 rok zostały prawidłowo zamknięte – zgodnie z § 12 rozporządzenia.

Wszystkie akty stanu cywilnego były podpisywane przez Kierownika USC i przez osoby zobowiązane do ich podpisania, zgodnie z § 6 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia.

Dokumenty do akt zbiorowych aktów urodzeń, małżeństw i zgonów skompletowane zostały w sposób zgodny z art. 17 ust. 2 p.a.s.c. oraz z § 15 rozporządzenia MSWiA. Każdorazowo znajdowały się w nich dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów.

Akt urodzenia sporządzony na podstawie zgłoszenia noworodka został sporządzony prawidłowo. Dane zawarte w akcie urodzenia są zgodne z danymi zawartymi w dokumentach złożonych do akt zbiorowych. Oświadczenie o uznaniu ojcostwa zostało prawidłowo przyjęte.

Akty małżeństw zostały sporządzone prawidłowo.

W przypadku aktów dotyczących małżeństw zawartych przed Kierownikiem USC stwierdzono, że osoby zawierające związek małżeński były pełnoletnie. Zachowany został termin miesięczny określony w art. 4 k.r.io, a w jednym przypadku została wydana decyzja, zezwalająca na zawarcie małżeństwa przez upływem powyższego terminu.

Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo złożyły Kierownikowi USC dokumenty wymagane przepisami prawa, niezbędne do zawarcia małżeństwa.

W przypadku małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i.o stwierdzono, że zaświadczenia stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa wydawane były zgodnie z treścią przepisu art. 4¹ k.r.i.o.

Zaświadczenia stanowiące podstawę sporządzenia aktów małżeństw zawartych w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 k.r.i.o. zostały sporządzone i podpisane przez upoważnione osoby oraz wpłynęły do USC w wymaganym ustawowo terminie - na zaświadczeniach odnotowywano datę ich wpływu do Urzędu. Małżeństwa były zawarte w terminie ważności zaświadczenia. Wszystkie sprawdzone akty małżeństw zostały sporządzone z zachowaniem terminu określonego w art. 61a ust. 2 prawa o asc.

We wszystkich sprawdzonych aktach małżeństw dane zawarte w aktach małżeństw były zgodne z danymi zawartymi w zaświadczeniach w zakresie daty i miejsca zawarcia związku małżeńskiego oraz imion i nazwisk małżonków.

Zgłoszenia zgonów dokonywane były prawidłowo i w ustawowym terminie, zgodnie z treścią art. 64 p.a.s.c. W jednym przypadku stwierdzono rozbieżność pomiędzy treścią aktu zgonu a treścią karty zgonu, na podstawie której akt został sporządzony - Kierownik USC błędnie przeniósł imię osoby zmarłej z karty zgonu do aktu zgonu (akt zgonu Nr 1/2013).

W jednym przypadku w akcie zgonu (akt zgonu Nr 24/2013) omyłkowo zostało wpisane nazwisko małżonka osoby zmarłej, podczas gdy w części I „Dane dotyczące osoby zmarłej” poz. 4 „Stan cywilny” wpisano „wdowiec”.

W akcie zgonu Nr 211/2013 Kierownik USC wpisał z błędem w części V „Dane dotyczące osoby (zakładu) zgłaszającej zgon” pkt 2 „Miejsce zamieszkania (siedziba zakładu)” nazwę ulicy „Zachodnia”.

W akcie zgonu Nr 8/2013 w cz. I „Dane dotyczące osoby zmarłej” poz. 7 „Ostatnie miejsce zamieszkania” Kierownik USC umieścił wpis, który stanowi dane naruszające dobra osobiste.

Wydane decyzje posiadały prawidłową podstawę prawną. W przypadku decyzji o wpisaniu zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg stanu cywilnego powoływano w treści decyzji jako podstawę prawną: art. 73 ust. 1 p.a.s.c., w przypadku rejestracji zdarzeń, które nastąpiły za granicą i nie zostały zarejestrowane w zagranicznych księgach stanu cywilnego – art. 70 p.a.s.c., w przypadku decyzji o uzupełnieniu i sprostowaniu treści aktów stanu cywilnego odpowiednio art. 36 p.a.s.c. i art. 28 p.a.s.c. Jednak w sprawdzonych decyzjach, dotyczących wpisania treści zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg, a także w decyzji dotyczącej zarejestrowania zagranicznego aktu urodzenia w polskiej księdze – Kierownik urzędu stanu cywilnego podawał nieaktualny publikator ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego.

W przypadku wpisania aktu urodzenia Nr 1/2013 i jego uzupełnienia jedna ze stron (ojciec dziecka) nie brała udziału w prowadzonych postępowaniach.

W przypadku decyzji podjętej w trybie art. 73 ust. 1 Prawa o a.s.c. (dot. aktu urodzenia Nr 8/2013) Kierownik USC błędnie wpisał, iż treść decyzji podlega wpisaniu do księgi urodzeń „za 2011 rok”, zamiast do księgi urodzeń „za 2013 rok”.

W postępowaniach dot. wpisania zagranicznych aktów stanu cywilnego do polskich ksiąg (akt urodzenia Nr 4/2013 oraz akty małżeństwa Nr 4/2013 i Nr 12/2013), a także w postępowaniach dot. uzupełnienia aktów stanu cywilnego (akt urodzenia

Nr 4/2013 oraz akty małżeństwa Nr 4/2013 i Nr 12/2013) oraz sprostowania aktu małżeństwa Nr 4/2014, druga ze stron brała udział w prowadzonym postępowaniu, natomiast nie została uwzględniona w decyzji.

Odbiór pism i decyzji potwierdzany był podpisem strony lub pełnomocnika/pełnomocnika do doręczeń - na egzemplarzu pisma lub decyzji przechowywanym w aktach zbiorowych. W przypadku doręczania pism lub decyzji za pośrednictwem poczty w aktach znajdowały się zwrotne potwierdzenia odbioru.

W aktach zbiorowych do aktów stanu cywilnego sporządzanych na podstawie decyzji podjętych w trybie art. 73 ust. 1 p.a.s.c. oraz art. 70 p.a.s.c. znajdują się dokumenty stanowiące podstawę sporządzenia aktów w ww. trybach.

Stwierdzono, że podejmując decyzje dot. wpisania zagranicznych aktów do polskiej księgi (dot. aktu urodzenia Nr 8/2013, aktu zgonu Nr 228/2013) Kierownik USC nie zachował istoty transkrypcji, wpisując zarówno w decyzjach, jak i aktach polskich dane z polskimi znakami diakrytycznymi.

W przypadku podjęcia decyzji o uzupełnieniu lub sprostowaniu aktów stanu cywilnego każdorazowo, w rubryce wzmianki dodatkowe, nanoszone były informacje o powyższym. Jednakże w dwóch przypadkach Kierownik USC naniósł wzmianki o uzupełnieniu i sprostowaniu aktu stanu cywilnego na podstawie nieostatecznej decyzji (akt zgonu Nr 228/2013).

W jednym przypadku Kierownik USC podejmując decyzję o uzupełnieniu aktu zgonu Nr 228/2013 (wpisanego w trybie art. 73 ust. 1 prawa o aktach stanu cywilnego) w zakresie niektórych danych uzupełniał te akty w istocie o dane, które już zostały wpisane na podstawie aktu zagranicznego, tym samym powielając ich treść.

W skontrolowanych sprawach z zakresu zmiany imion i nazwisk stwierdzono, że zmiana nazwisk została dokonana względem osób określonych w art. 2 ustawy z dnia 17 października 2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (Dz. U. Nr 220, poz. 1414). Zostały zachowane wymogi formalne określone w art. 10 ustawy, a dokumenty niezbędne do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego skompletowano prawidłowo, w sposób zgodny z wymogami art. 11. Podstawy prawne powołano w decyzjach prawidłowo. O dokonanych zmianach zawiadomione zostały odpowiednie organy określone w art. 13 ust. 1 pkt 2 i 4 ustawy o zmianie imienia i nazwiska.

Losowa kontrola dokumentacji wykazała, że odpisy aktów stanu cywilnego wydawane były osobom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie art. 83 p.a.s.c. Wnioskodawcy potwierdzali fakt i datę odbioru odpisów podpisem na podaniu, zaś w przypadku doręczenia za pośrednictwem poczty, w aktach znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru.

Księgi stanu cywilnego w Urzędzie Stanu Cywilnego w Choroszczy są należycie zabezpieczone przed uszkodzeniem, zniszczeniem, kradzieżą oraz dostępem osób trzecich.

Mając na względzie powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie aktu zgonu nr 1/2013 w zakresie imienia osoby zmarłej oraz aktu zgonu Nr 211/2013 w zakresie nazwy ulicy w adresie zamieszkania osoby zgłaszającej zgon;

2. Podjęcie czynności mających na celu wykreślenie z aktu zgonu Nr 24/2013 nazwiska małżonka osoby zmarłej, bowiem osoba zmarła w chwili zgonu była wdowcem;
3. Podjęcie czynności mających na celu wykreślenie z aktu zgonu Nr 8/2013 w części I w pozycji „Ostatnie miejsce zamieszkania” wpisu naruszającego dobra osobiste (stosownie do art. 18 Prawa o asc wykreśleniu podlegają dane zamieszczone w akcie, które nie mogą być zamieszczone w akcie stanu cywilnego);
4. powoływanie w decyzjach podejmowanych na podstawie ustawy z dnia 29 września 1986 r. Prawo o aktach stanu cywilnego aktualnego publikatora ww. aktu prawnego;
5. przestrzeganie w prowadzonych postępowaniach administracyjnych przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego - w szczególności art. 61 § 4 dotyczącego zawiadamiania o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz wyrażonej w art. 10 § 1 zasady czynnego udziału stron w każdym postępowaniu. Brak bowiem udziału strony bez jej winy w jakimkolwiek stadium postępowania stanowi podstawę do jego wznowienia na wniosek strony – art. 145 § 1 pkt 4 w zw. z art. 147 Kpa. Jednocześnie w wydawanych decyzjach należy uwzględniać wszystkie strony biorące udział w postępowaniu;
6. podjęcie czynności mających na celu sprostowanie treści decyzji Nr USC.5353.12.2013 z 19.08.2013 dot. wpisania aktu Nr 8/2013 do księgi urodzeń;
7. przestrzeganie zasad kierujących transkrypcją. Należy bowiem pamiętać, że transkrypcja polega na wiernym przeniesieniu danych z odpisu aktu stanu cywilnego sporządzonego za granicą do księgi polskiej w zakresie wymaganym przez prawo polskie;
8. przestrzeganie zasady wynikającej z art. 21 ust. 2 prawa o asc, tj. wpisywanie wzmianek dodatkowych w aktach stanu cywilnego na podstawie ostatecznych decyzji;
9. zwrócenie uwagi, aby transkrybowane akty stanu cywilnego nie były uzupełniane o dane, które już zostały wpisane na podstawie aktu zagranicznego.

Informując o powyższym, uprzejmie proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Podlaskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań lub wskazanie terminu, w którym działania te zostaną wykonane.

Z up. WOJEWODY PODLASKIEGO
Andrzej Włodzisław Gawkowski
Dyrektor Wydziału
Spraw Gminnych i Społeczności